

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mw. mr. A. van Splunter
T 06 1179 74 22
AvSplunter@minszw.nl

Onze referentie
2013-0000166483

Bijlagen
Brief gemeenteraad

Datum **19 DEC 2013**
Betreft Informatiebeveiliging Suwinet door gemeenten

Geacht college,

In juni 2012 heeft u een brief van toenmalig staatssecretaris De Krom ontvangen waarin hij aangeeft dat uit onderzoek¹ van de Inspectie SZW is gebleken dat de beveiliging van persoonsgegevens die worden gebruikt voor de uitvoering van de sociale zekerheid bij een aantal gemeenten onvoldoende is. Aan u is gevraagd om na te gaan of de conclusies van de inspectie van toepassing zijn op uw gemeente en indien nodig passende maatregelen te treffen. In de brief is tevens een vervolgonderzoek naar de beveiliging van Suwinet door gemeenten aangekondigd.

De inspectie SZW heeft recentelijk een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de informatiebeveiliging van Suwinet door gemeenten. De door de inspectie aselekt getrokken steekproef uit het totaal van gemeenten is representatief en kan derhalve worden doorvertaald naar het geheel van alle gemeenten. Uit het vervolgonderzoek van de inspectie is gebleken dat slechts 4% van de gemeenten bij het gebruik van Suwinet voldoende maatregelen hebben getroffen om de vertrouwelijkheid van uitgewisselde gegevens te waarborgen. 13% van de gemeenten voldoet aan geen van de onderzochte normen. Een duidelijk signaal is dat de inspectie tijdens het onderzoek geconstateerd heeft dat 16% van de onderzochte gemeenten gegevens van bekende Nederlanders hebben geraadpleegd. Op vragen van de inspectie waarom dit is gebeurd, hebben deze gemeenten geen plausibele verklaring kunnen geven.

Ik stel vast dat met de eerder in gang gezette verbeteracties onvoldoende resultaat is bereikt. Mede gezien de decentralisaties en de daarmee samenhangende verdere toename van het aantal gegevensuitwisselingen is het noodzakelijk om nu de juiste stappen te zetten om de informatiebeveiliging bij gemeenten op het vereiste niveau te brengen. De burgers van uw gemeente moeten erop kunnen vertrouwen dat u zorgvuldig met hun gegevens omgaat. Dit betekent dat medewerkers via Suwinet alleen die gegevens mogen raadplegen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een wettelijke taak in het domein werk en inkomen.

¹ 'Gegevensuitwisseling WWB/WIJ', Inspectie Werk en Inkomen, december 2011.

Dienstverlening zonder gegevensuitwisseling is praktisch niet meer mogelijk. Gegevensuitwisseling levert voorts een belangrijke bijdrage aan het bestrijden van fraude, het verminderen van de administratieve lasten en het verder verbeteren van de dienstverlening. Gegevensuitwisseling wordt ook steeds complexer. Alleen al in het domein werk en inkomen is in de maand oktober van 810.739 Nederlanders één of meer keer het Digitaal Klantdossier opgevraagd. Middels het Digitaal Klantdossier worden gegevens direct opgevraagd bij overheidsinstanties als de Belastingdienst, de GBA of het Kadaster. Deze overheidsinstanties vertrouwen erop dat u zorgvuldig met de door hen verstrekte gegevens omgaat.

Datum

19 DEC 2013
Onze referentie
2013-0000166483

Er moet dus meer gebeuren om te borgen dat persoonsgegevens van burgers in de gemeenten zorgvuldig worden behandeld. Belangrijk vragen hierbij zijn:

- Heeft u beveiligingsbeleid of een beveiligingsplan waar het gaat om het gebruik van Suwinet? Wordt dat ook uitgedragen, geëvalueerd en formeel vastgesteld?
- Heeft u een formeel vastgelegde autorisatieprocedure met betrekking tot het verstrekken van toegang tot Suwinet?
- Worden de door medewerkers verrichte opvragingen periodiek gecontroleerd?
- Heeft u een security-officer benoemd die aan een collegelid rapporteert over het gebruik van Suwinet?

Indien uw gemeente één van de 77 door de inspectie onderzochte gemeenten² is die niet voldoen aan de 7 onderzochte normen dan verwacht ik dat u direct maatregelen treft. Indien uw gemeente niet bij het onderzoek door de inspectie is betrokken, dan verwacht ik dat u direct nagaat of voldaan wordt aan de normen en dat u maatregelen treft indien dit niet het geval is. De VNG is bezig om een instrument voor zelfanalyse te ontwikkelen dat u kunt gebruiken om de stand van zaken in uw gemeente in kaart te brengen en uw maatregelen daarop af te stemmen.

Gezien de ernst van de conclusies van de inspectie heb ik het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) geïnformeerd over de resultaten. Het CBP heeft de mogelijkheid handhavend op te treden indien u niet voldoet aan de vereisten van de Wet bescherming persoonsgegevens. Mede afhankelijk van de ernst van de geconstateerde overtreding kan het CBP een dwangsom opleggen die ertoe moet leiden dat de overtreding wordt beëindigd.

Aan de inspectie heb ik gevraagd om in de eerste helft van 2015 te onderzoeken of de beveiliging van Suwinet bij gemeenten structureel op orde is.

Indien blijkt u dat u uw verantwoordelijkheid voor de beveiliging van Suwinet niet neemt zal ik genoodzaakt zijn om nadere maatregelen te treffen, zoals het tijdelijk opschorten van het leveren van gegevens via Suwinet. Een opschorting heeft gevolgen voor de dienstverlening aan uw burgers. Ik ga ervan uit dat u het niet zover laat komen. Dit mede gebaseerd op het feit dat de resolutie 'Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente' tijdens de

² De gemeenten die de inspectie heeft onderzocht en de individuele scores kunt u vinden in de Nota van Bevindingen die naar aanleiding van het onderzoek is opgesteld door de inspectie (www.inspectieszw.nl).

bijzondere algemene ledenvergadering van de VNG met bijna 95% van de stemmen is aangenomen.

Een afschrift van deze brief is verstuurd naar de gemeenteraad. De begeleidende brief bij dit afschrift treft u hierbij aan.

Tot slot: ik ga ervan uit dat een adequate informatiebeveiliging snel gemeengoed wordt en wens u daarbij veel succes. Het gaat tenslotte om de zorgvuldige bejegening van de gegevens van inwoners van uw gemeente.

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

Datum

19 DEC 2013

Onze referentie

2013-0000166483

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De leden van de gemeenteraad van (gemeente)
T.a.v. de griffier
(adresgegevens)

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mw. mr. A. van Splunter
T 06 1179 74 22
AvSplunter@minszw.nl

Onze referentie
2013-0000166582

Bijlagen
Brief aan college van
burgemeester en wethouders

Datum **19 DEC 2013**
Betreft Beveiliging Suwinet door gemeenten

Geacht lid van de gemeenteraad,

In deze brief vraag ik uw aandacht voor het gebruik van Suwinet door gemeenten. Met de inwerkingtreding van de Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI) in 2002 is het mogelijk gemaakt dat UWV, de SVB en Gemeentelijke Sociale Diensten digitaal gegevens met elkaar uitwisselen. Deze gegevensuitwisseling – vormgegeven via Suwinet - was noodzakelijk om de samenwerking met als oogmerk een doeltreffende en klantgerichte uitvoering tussen UWV, de SVB en Gemeentelijke Sociale Diensten mogelijk te maken. Bij het tot stand komen van het digitaal klantdossier in 2008 is een stap vooruit gezet door het eenmalig vragen van gegevens aan burgers voor het domein werk en inkomen wettelijk te regelen. Voor burgers werd het mogelijk om uitkeringen digitaal aan te vragen, waarbij al bekende gegevens vooraf zijn ingevuld. Verder zijn voor de professionals via het Suwinet gaandeweg meer gegevens ontsloten. Het gegevensverkeer via Suwinet is in de periode 2008-2013 met circa 50% gegroeid.

Uit onderzoek van de Inspectie SZW naar de informatiebeveiliging van Suwinet door gemeenten is gebleken dat slechts 4% van de gemeenten bij het gebruik van Suwinet voldoende maatregelen hebben getroffen om de vertrouwelijkheid van uitgewisselde gegevens te waarborgen. 13% van de gemeenten voldoet aan geen van de onderzochte normen. Een duidelijk signaal is dat de inspectie tijdens het onderzoek geconstateerd heeft dat 16% van de onderzochte gemeenten gegevens van bekende Nederlanders hebben geraadpleegd.

Ik heb daarom alle colleges van burgemeester en wethouders in Nederland aangeschreven en hen gevraagd om direct na te gaan of zij voldoen aan de 7 normen waar de Inspectie SZW het oordeel op heeft gebaseerd. Voldoet de gemeente niet aan één of meerdere normen dan verwacht ik dat er direct maatregelen worden getroffen.

Ik roep u op om het college van B&W te vragen om inzicht te bieden in de stand van zaken en, indien van toepassing, stappen te zetten om de beveiliging van Suwinet op orde te brengen. De VNG rolt hiertoe een verbeterplan uit.

Tevens wil ik u vragen om er op toe te zien dat het college door middel van een jaarlijkse verantwoording aan uw raad transparantie biedt over de invulling van de eisen die worden gesteld aan informatieveiligheid, waaronder de beveiliging en bescherming van persoonsgegevens die via Suwinet worden verstrekt. Dit in lijn met de resolutie Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente die door de Nederlandse gemeenten tijdens de BALV van de VNG op 29 november 2013 met bijna 95% van de stemmen is aangenomen.

Datum

19 DEC 2013

Onze referentie

2013-0000166582

Ik wens u veel succes bij uw controlerende taak met betrekking tot de informatiebeveiliging. Het gaat tenslotte om de zorgvuldige bejegening van de gegevens van inwoners van uw gemeente.

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

Ministerie van Sociale Zaken en
Werkgelegenheid

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

De leden van de gemeenteraad van (gemeente)
T.a.v. de griffier
(adresgegevens)

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mw. mr. A. van Splunter
T 06 1179 74 22
AvSplunter@minszw.nl

Onze referentie
2013-0000166582

Bijlagen
Brief aan college van
burgemeester en wethouders

Datum **19 DEC 2013**
Betreft Beveiliging Suwinet door gemeenten

Geacht lid van de gemeenteraad,

In deze brief vraag ik uw aandacht voor het gebruik van Suwinet door gemeenten. Met de inwerkingtreding van de Wet Structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen (Wet SUWI) in 2002 is het mogelijk gemaakt dat UWV, de SVB en Gemeentelijke Sociale Diensten digitaal gegevens met elkaar uitwisselen. Deze gegevensuitwisseling – vormgegeven via Suwinet - was noodzakelijk om de samenwerking met als oogmerk een doeltreffende en klantgerichte uitvoering tussen UWV, de SVB en Gemeentelijke Sociale Diensten mogelijk te maken. Bij het tot stand komen van het digitaal klantdossier in 2008 is een stap vooruit gezet door het eenmalig vragen van gegevens aan burgers voor het domein werk en inkomen wettelijk te regelen. Voor burgers werd het mogelijk om uitkeringen digitaal aan te vragen, waarbij al bekende gegevens vooraf zijn ingevuld. Verder zijn voor de professionals via het Suwinet gaandeweg meer gegevens ontsloten. Het gegevensverkeer via Suwinet is in de periode 2008-2013 met circa 50% gegroeid.

Uit onderzoek van de Inspectie SZW naar de informatiebeveiliging van Suwinet door gemeenten is gebleken dat slechts 4% van de gemeenten bij het gebruik van Suwinet voldoende maatregelen hebben getroffen om de vertrouwelijkheid van uitgewisselde gegevens te waarborgen. 13% van de gemeenten voldoet aan geen van de onderzochte normen. Een duidelijk signaal is dat de inspectie tijdens het onderzoek geconstateerd heeft dat 16% van de onderzochte gemeenten gegevens van bekende Nederlanders hebben geraadpleegd.

Ik heb daarom alle colleges van burgemeester en wethouders in Nederland aangeschreven en hen gevraagd om direct na te gaan of zij voldoen aan de 7 normen waar de Inspectie SZW het oordeel op heeft gebaseerd. Voldoet de gemeente niet aan één of meerdere normen dan verwacht ik dat er direct maatregelen worden getroffen.

Ik roep u op om het college van B&W te vragen om inzicht te bieden in de stand van zaken en, indien van toepassing, stappen te zetten om de beveiliging van Suwinet op orde te brengen. De VNG rolt hiertoe een verbeterplan uit.

Tevens wil ik u vragen om er op toe te zien dat het college door middel van een jaarlijkse verantwoording aan uw raad transparantie biedt over de invulling van de eisen die worden gesteld aan informatieveiligheid, waaronder de beveiliging en bescherming van persoonsgegevens die via Suwinet worden verstrekt. Dit in lijn met de resolutie Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente die door de Nederlandse gemeenten tijdens de BALV van de VNG op 29 november 2013 met bijna 95% van de stemmen is aangenomen.

Datum

19 DEC 2013

Onze referentie

2013-0000166582

Ik wens u veel succes bij uw controlerende taak met betrekking tot de informatiebeveiliging. Het gaat tenslotte om de zorgvuldige bejegening van de gegevens van inwoners van uw gemeente.

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

> Retouradres Postbus 90801 2509 LV Den Haag

Het College van Burgemeester en Wethouders van de gemeente

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
T 070 333 44 44
F 070 333 40 33
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon
mw. mr. A. van Splunter
T 06 1179 74 22
AvSplunter@minszw.nl

Onze referentie
2013-0000166483

Bijlagen
Brief gemeenteraad

Datum **19 DEC 2013**
Betreft Informatiebeveiliging Suwinet door gemeenten

Geacht college,

In juni 2012 heeft u een brief van toenmalig staatssecretaris De Krom ontvangen waarin hij aangeeft dat uit onderzoek¹ van de Inspectie SZW is gebleken dat de beveiliging van persoonsgegevens die worden gebruikt voor de uitvoering van de sociale zekerheid bij een aantal gemeenten onvoldoende is. Aan u is gevraagd om na te gaan of de conclusies van de inspectie van toepassing zijn op uw gemeente en indien nodig passende maatregelen te treffen. In de brief is tevens een vervolgonderzoek naar de beveiliging van Suwinet door gemeenten aangekondigd.

De inspectie SZW heeft recentelijk een vervolgonderzoek uitgevoerd naar de informatiebeveiliging van Suwinet door gemeenten. De door de inspectie aselect getrokken steekproef uit het totaal van gemeenten is representatief en kan derhalve worden doorvertaald naar het geheel van alle gemeenten. Uit het vervolgonderzoek van de inspectie is gebleken dat slechts 4% van de gemeenten bij het gebruik van Suwinet voldoende maatregelen hebben getroffen om de vertrouwelijkheid van uitgewisselde gegevens te waarborgen. 13% van de gemeenten voldoet aan geen van de onderzochte normen. Een duidelijk signaal is dat de inspectie tijdens het onderzoek geconstateerd heeft dat 16% van de onderzochte gemeenten gegevens van bekende Nederlanders hebben geraadpleegd. Op vragen van de inspectie waarom dit is gebeurd, hebben deze gemeenten geen plausibele verklaring kunnen geven.

Ik stel vast dat met de eerder in gang gezette verbeteracties onvoldoende resultaat is bereikt. Mede gezien de decentralisaties en de daarmee samenhangende verdere toename van het aantal gegevensuitwisselingen is het noodzakelijk om nu de juiste stappen te zetten om de informatiebeveiliging bij gemeenten op het vereiste niveau te brengen. De burgers van uw gemeente moeten erop kunnen vertrouwen dat u zorgvuldig met hun gegevens omgaat. Dit betekent dat medewerkers via Suwinet alleen die gegevens mogen raadplegen die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van een wettelijke taak in het domein werk en inkomen.

¹ 'Gegevensuitwisseling WWB/WIJ', Inspectie Werk en Inkomen, december 2011.

Dienstverlening zonder gegevensuitwisseling is praktisch niet meer mogelijk. Gegevensuitwisseling levert voorts een belangrijke bijdrage aan het bestrijden van fraude, het verminderen van de administratieve lasten en het verder verbeteren van de dienstverlening. Gegevensuitwisseling wordt ook steeds complexer. Alleen al in het domein werk en inkomen is in de maand oktober van 810.739 Nederlanders één of meer keer het Digitaal Klantdossier opgevraagd. Middels het Digitaal Klantdossier worden gegevens direct opgevraagd bij overheidsinstanties als de Belastingdienst, de GBA of het Kadaster. Deze overheidsinstanties vertrouwen erop dat u zorgvuldig met de door hen verstrekte gegevens omgaat.

Datum

19 DEC 2013
Onze referentie
2013-0000166483

Er moet dus meer gebeuren om te borgen dat persoonsgegevens van burgers in de gemeenten zorgvuldig worden behandeld. Belangrijk vragen hierbij zijn:

- Heeft u beveiligingsbeleid of een beveiligingsplan waar het gaat om het gebruik van Suwinet? Wordt dat ook uitgedragen, geëvalueerd en formeel vastgesteld?
- Heeft u een formeel vastgelegde autorisatieprocedure met betrekking tot het verstrekken van toegang tot Suwinet?
- Worden de door medewerkers verrichte opvragingen periodiek gecontroleerd?
- Heeft u een security-officer benoemd die aan een collegelid rapporteert over het gebruik van Suwinet?

Indien uw gemeente één van de 77 door de inspectie onderzochte gemeenten² is die niet voldoen aan de 7 onderzochte normen dan verwacht ik dat u direct maatregelen treft. Indien uw gemeente niet bij het onderzoek door de inspectie is betrokken, dan verwacht ik dat u direct nagaat of voldaan wordt aan de normen en dat u maatregelen treft indien dit niet het geval is. De VNG is bezig om een instrument voor zelfanalyse te ontwikkelen dat u kunt gebruiken om de stand van zaken in uw gemeente in kaart te brengen en uw maatregelen daarop af te stemmen.

Gezien de ernst van de conclusies van de inspectie heb ik het College Bescherming Persoonsgegevens (CBP) geïnformeerd over de resultaten. Het CBP heeft de mogelijkheid handhavend op te treden indien u niet voldoet aan de vereisten van de Wet bescherming persoonsgegevens. Mede afhankelijk van de ernst van de geconstateerde overtreding kan het CBP een dwangsom opleggen die ertoe moet leiden dat de overtreding wordt beëindigd.

Aan de inspectie heb ik gevraagd om in de eerste helft van 2015 te onderzoeken of de beveiliging van Suwinet bij gemeenten structureel op orde is.

Indien blijkt u dat u uw verantwoordelijkheid voor de beveiliging van Suwinet niet neemt zal ik genoodzaakt zijn om nadere maatregelen te treffen, zoals het tijdelijk opschorten van het leveren van gegevens via Suwinet. Een opschorting heeft gevolgen voor de dienstverlening aan uw burgers. Ik ga ervan uit dat u het niet zover laat komen. Dit mede gebaseerd op het feit dat de resolutie 'Informatieveiligheid, randvoorwaarde voor de professionele gemeente' tijdens de

² De gemeenten die de inspectie heeft onderzocht en de individuele scores kunt u vinden in de Nota van Bevindingen die naar aanleiding van het onderzoek is opgesteld door de inspectie (www.inspectieszw.nl).

bijzondere algemene ledenvergadering van de VNG met bijna 95% van de stemmen is aangenomen.

Een afschrift van deze brief is verstuurd naar de gemeenteraad. De begeleidende brief bij dit afschrift treft u hierbij aan.

Tot slot: ik ga ervan uit dat een adequate informatiebeveiliging snel gemeengoed wordt en wens u daarbij veel succes. Het gaat tenslotte om de zorgvuldige bejegening van de gegevens van inwoners van uw gemeente.

Met vriendelijke groet,
de Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

Jetta Klijnsma

Datum

19 DEC 2013

Onze referentie

2013-0000166483